

TORNYOK A ROMOKON

Bontás, építés • Óvoda a földszinten • Sávházak között zöld sziget

Fekete tűzfalak, néhány elárvult bérház a romhalma körül. A vakszemű ablakok mögött üresség, csend, homály. A régi Józsefváros múlt századi, öreg téglatanú halódnak, hogy helyükre feltámadjon az új: *a ma és a holnap Józsefvárosa*. A mindennapi élet vidám zajai: a beszédhang, a gyerekzsivaj, az edénycsörömpölés helyett most aggregátorok, markológépek, teherautók dübörögnek. Mázványi törmelék, elgörbült, rozsdás vasgerendák, hámoló zománcú tűzhely, hulladék, egy-egy, még álló házfal... Már csak találgatni lehet, milyen házak állhattak itt, milyen családok éltek a falak mögött, hol ért véget az utca.

Találkoznak

A Józsefvárosban kilenc-hektáros területen bontanak. A rekonstrukció második szakaszában, a Práter utca—Illés utca—Lósonczy utca—Kemény Zsigmond utca által határolt területen harminc épületet, 772 lakást bontottak le robbantással. Már megkezdődött az építés: két új toronyház három szintje és a harmadik alapja bontakozik ki a romos képből. Rombolás, alkotás...

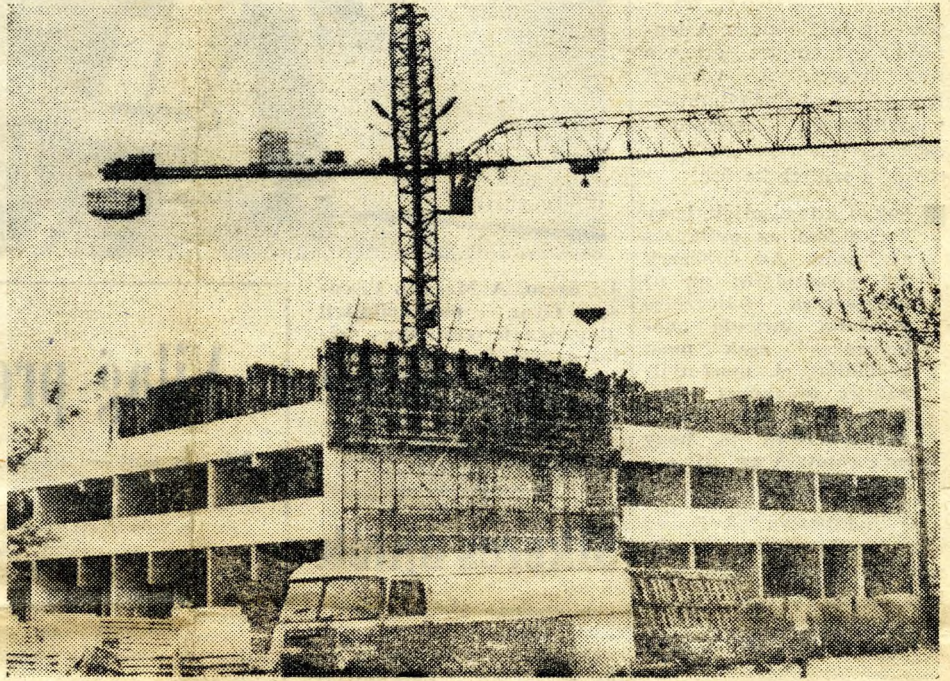
A deszkákkal elkerített terület bejáratánál állunk Kiss Albert Ybl-díjas építésszel. Ő fogta össze, irányította a II/A-nak nevezett szanálási-építési tervet.

Az új toronyházalapok mögül jól látható a Jászmin utca—Tömő utca sarkán az I-es ütemben felépült három 16 emeletes pontház, mind 192 lakással. Nem messze egy ABC-áruház, ezzel szemben az új szemklinikai épült. A Szigetvári utcában már működik a fűtőmű. Két toronyház között pedig megkezdtek a 75 férőhelyes óvoda alapozását.

Toronyházak — romok... A főtervező mosolyog:

A fel-felélénkülő szél porfelleget kavar. Homokot fúj a szemünkbe.

— Ott — mutatja a tervezőépítész — ahol az a törmelékdomb emelkedik, ott épül az első 11 szintes sávház, onnan indul, s folytatódik az építkezés. Egyidőben a Szigony utca és a Práter utca sarkán is megindul a sávházépítés, s

így találkoznak az épületek. Az egész területet szinte körülölelik majd ezek az „S”-házak, többszörös S-görbületet alkotva. Váltakozva 10—17 emeletesek lesznek, másfél-kétszobás lakásokkal. A közrefogott térség nagy részét parkosítják. A sávházak földszintjén két, száz férőhelyes óvoda és két, hatvan férőhelyes bölcsőde lesz, saját kerttel. Innen, ahol állunk, éppen az óvoda teraszára fogunk látni...

Uzsoda az udvaron

— Az új városrésznél szinte mértani középpontja — ahol ez a sárga tűzfal áll — a 24 plusz 6 tantermes iskola lesz, udvarán uszodával. Első létesítménye a második ütemnek a Práter utca vonalában épülő három toronyház, 600 lakással. Nagy, különálló ABC-t és szolgáltató házat — ebben GELKA, Patyolat, cipő-ktsz, eszpresszó is lesz — is tervezünk. Nézz — mutatja a tervező —, ahol a szürke tűzfalak néznek felénk, ott lesz a fodrázat, a totólottó, a körzeti orvosi rendelő és a gyógyszertár.

— Ez a városközpont semmiben sem hasonlít majd az új lakótelepekhez. Még hibáiban sem. Belvárosi jel-

legű városrész, lakócentrum lesz, nem egyforma skatulyaházakkal, hanem variált formájú és színű épületekkel. Nem feledkeztünk meg a kommunális létesítményekről, a helykihasználásról sem.

Napozó gyerekek

Hatalmas teherautó nagy halom téglacserép-homoktörmelékkel megrakodva fordul ki a kapun. Újra a romok felé nézünk. Az építész az elképzelt toronyházak felé mutat:

— Ilyenkor irigylem a szobrászokat, mert ők a kezükkel, akaratukkal alkotják, formálhatják készre az elképzelésüket. Az építész pedig ilyenkor már csak várni és elképzelni tudja tervei beteljesülését...

De már látni a képet: a Märklin-játékszerűen kapcsolódó erkélyes sávházak különféle típusait, ritmikusan kinyúló szárnyaikkal; a zölden csillanó, fényes fűvű szigetet — az autók, természetesen, ki vannak tiltva —, a sétálgató, a padon megpihenő emberekkel; az óvoda teraszán gyerekek napoznak; asszonyok jönnek-mennek, bevásárolnak. S a most romjaiból éledő terület, az új

Józsefváros egy része újra megtelik az élet kedves, mindennapos hangjaival.

Sziklai Julianna

Képeinken: bontás és építés a Józsefvárosban.